

CURS DE FORMACIÓ CONTÍNUA

La veu literària de les dones medievals: quatre casos

INFORMACIÓ GENERAL

- PROFESSOR: Dr. Rafael Alemany Ferrer, catedràtic jubilat i professor emèrit de de la Universitat d'Alacant (contacte: rafael.alemany@ua.es).
- RECONeixEMENT DE CRÈDITS ECTS: 6 (4 teòrics + 2 de pràctiques tutelades).
- CARÀCTER PRESENCIAL (AMB FLEXIBILITAT) I GRATUÏT.
- DURADA DEL CURS: Del 26/01/2026 a l'1/04 (classes teòriques) + del 15/04 al 11/05 (pràctiques tutelades: elaboració d'una memòria del curs).
- HORARI: Dilluns i dimecres de 8:00 a 10:00.
- LLOC D'IMPARTICIÓ: Seminari del Departament de Filologia Catalana (Facultat de Filosofia i Lletres, I, 3a planta).
- PREINSCRIPCIÓ: De l'1/09/2025 al 21/01/2026.
- MATRÍCULA: Del 2/09/2025 al 22/01/2026.
- INFORMACIÓ: Centre de Formació Permanent (tel. 965909422; cursos.cfpua@ua.es)

OBJECTIU

Introduir l'alumnat en l'estudi del discurs literari femení a l'Edat Mitjana, a través dels textos d'algunes de les autores europees més representatives de l'època, tot prestant una atenció especial a les concommitàncies i diferències constatables entre aquestes quant a propostes ideològiques i estètiques, des d'una perspectiva comparatista.

ESTRUCTURA I CONTINGUTS

Nombre total d'hores: 60.

- 40 hores teòriques distribuïdes en 20 sessions (2 per setmana i 5 per tema) de 2 hores cadascuna, dedicades a la presentació de cada tema per part del professor i al col·loqui corresponent amb els estudiants. AQUESTES CLASSES S'IMPARTIRAN DEL 26 DE GENER A L'1 D'ABRIL i acabaran, per tant, abans de les vacances de Setmana Santa.
- 20 hores complementàries, destinades a activitats pràctiques principalment centrades en la realització de la memòria del curs per part de cada estudiant. Aquestes activitats es duran a terme en el període comprés entre el 15 d'abril i 11 de maig.

TEMA I. La veu femenina en la primitiva lírica de caire popular i tradicional: *kharges* i *zèjels* andalusins, *cantigas de amigo* gallegoportugueses... [DL 26/01, DME 28/01, DL 2/02, DME 4/02 i DL 9/02.]

TEMA II. Les *trobairitz* (ss. XII-XIII) en llengua occitana: la veu poètica femenina més antiga de l'Europa medieval. [DME 11/02, DL 16/02, DME 18/02, DL 23/02 i DME 25/02.]

TEMA III. Christine de Pizan (Venècia, 1364 – Poissy, França, 1431): la reivindicació integral de les dones d'una prolífica escriptora professional laica. [DL 2/03, DME

4/03, DL 9/03, DME 11/03 i DL 16/03.]

TEMA IV. El discurs filogin de dos monges hispàniques del s. xv: Teresa de Cartagena i Isabel de Villena. [DME 18/03, DL 23/03, DME 25/03, DL 30/03 i DME 1/04.]

BIBLIOGRAFIA Bàsica

TEMA 1

Alonso, Dámaso & José Manuel Blecua (eds.), *Antología de la poesía española. Lírica de tipo tradicional*, Madrid, Gredos, 1964, 2a ed. (n'hi reeds. posteriors).

Poesía femenina hispanoárabe, ed. María Jesús Rubiera Mata, Madrid, Castalia, 1989.

Romeu i Figueras, Josep, *Corpus d'antiga poesia popular*, Barcelona, Barcino, 2000.

TEMA 2

Les trobairitz. Poetes occitanes del segle XII, ed. Marta Bogin et al., Barcelona, Horsori Editorial, 2006 (1a ed. Barcelona, laSal edicions de les dones, 1983).

TEMA 3

Pisan, Christine de, *La Ciudad de las Damas*, trad. Marie-José Lemarchand, Madrid, Ediciones Siruela, 1995.

TEMA 4

Alemany Ferrer, Rafael, «Teresa de Cartagena i Isabel de Villena: dues escriptores del segle xv cara a cara», dins Anna Peirats (ed.), *Protagonistes i autores en l'occident europeu de la Baixa Edat Mitjan*, València, Tirant Humanidades, 2023, pp. 11-40.

Cartagena, Teresa de, *Arboleda de los enfermos. Admiración operum Dey*, ed. Lewis Joseph Hutton, Madrid, Real Academia Española, 1967.

Villena, Isabel de, *Vita Christi*, ed. Vicent Josep Escartí, València, Institució Alfons el Magnànim, 2011.

AVALUACIÓ

Es farà a partir de la presa en consideració d'aquests dos elements:

1. Assistència i participació activa en les classes (50%).
2. Elaboració d'una memòria escrita del curs, d'unes 15 pàgines aproximadament, sota la tutela del professor (50%).

DESTINATARIS

Fonamentalment, l'alumnat dels graus i dels postgraus de Filologia Catalana i de Filologia Hispànica, però també el d'altres altres graus i postgraus, filològics o no (Història, Humanitats, Magisteri...), però també públic en general amb formació superior prèvia o sense aquesta.

DUBTES I CONSULTES: rafael.alemany@ua.es